

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา
เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร
The Role of School Administrators in Promoting Teamwork of Teachers in
School Under the Office of Education Bang Kho Laem District, Bangkok

ธนพร เพชรเขาทอง*, ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ**

Tanaporn Petchkhaothong*, Piyanart Boonmepipit**

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Rajapruek University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร 2) การทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร จำนวน 112 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เพื่อกำหนดครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกระจายครอบคลุมทุกโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งมีค่าความตรงระหว่าง .67-1.0 ความเที่ยงเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ (X_4) รองลงมา คือ ด้านความคิดริเริ่มในงาน (X_1) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ด้านการปรับปรุงแก้ไข (X_2) ด้านการเข้าสังคม (X_7) ด้านการยอมรับนับถือ (X_3) และด้านการประสานงาน (X_6)

2. การทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร (Y_1) รองลงมา คือ ด้านการร่วมมือ (Y_2) ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Y_5) ด้านการคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกัน (Y_4) และด้านการประสานงาน (Y_3)

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่เข้าสมการการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ (X_4) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5) ด้านการประสานงาน (X_6) และด้านการเข้าสังคม (X_7) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 โดยมีประสิทธิภาพการทำนายได้ร้อยละ 69.80 สามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 2.581 + .526 (X_4) + .308 (X_5) + .371 (X_6) + .259 (X_7)$$

สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Y_{tot}} = .492 (X_4) + .201 (X_5) + .354 (X_6) + .192 (X_7)$$

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหาร, การทำงานเป็นทีมของครู, สำนักงานการศึกษาเขตบางคอแหลม

Abstract

The purposes of this research were to study 1) The role of school administrators 2) The teamwork of teachers 3) The role of school administrators that promotes teamwork among teachers under the education office, Bang Kho Laem District, Bangkok, The sample consisted of 112 teachers using simple random sampling to determine the teacher respondents by spreading to cover every school. The research tool was a questionnaire with a validity was between .67-1.0 level and a reliability of .98 The obtained data were analyzed for percentages, means, standard deviations and stepwise multiple regression analysis. The results of the research found that

1. The role of administrators of school overall and each aspect was at a high level. The aspect with the high to low average was an as a helper (X_4), as initiative (X_1), as an effective speaker (X_5), as improver (X_2), as a social man (X_7), as recognizer (X_3), followed by as a coordinator (X_6)

2. Teamwork of teachers overall and each aspect is at a high level. The aspect with the highest average was Communication (Y_1), Cooperation (Y_2), Continuance (Y_5), Creativity (Y_4), and Coordination (Y_3)

3. The role of school administrators in promoting teamwork among teachers under the office of education, Bang Kho Laem District, Bangkok, found that The helper (X_4), as an effective speaker (X_5), as a coordinator (X_6), as a social man (X_7) and they were prediction efficiency of 69.80 percent with statistical significance at the level of .01 which can be written in the form of raw scores as follows:

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 2.581 + .526 (X_4) + .308 (X_5) + .371 (X_6) + .259 (X_7)$$

It can be written as a forecast equation in standard score form as follows:

$$\hat{Z}_{Y_{\text{tot}}} = .492 (X_4) + .201 (X_5) + .354 (X_6) + .192 (X_7)$$

Keywords: The role of school administrators, Teacher teamwork, Bang Kho Laem District,

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาองค์กร การสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคมได้นั้นหนึ่งในปัจจัยสำคัญคือการศึกษา (Education) ซึ่งทำให้มนุษย์เกิดความรู้และพัฒนาตนเองได้ ทั้งยังเป็นตัวกำหนดทิศทางของประเทศด้วย เพราะถ้ามีการส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทางตลอดจนวางแผนการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงหน่วยย่อยในระดับองค์กรที่คัดกรองทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเข้ามาเป็นพนักงานก็ย่อมส่งผลให้องค์กรนั้นมีศักยภาพในการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ปรับปรุงฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562, 49-53) ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษานับเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็น

อย่างยิ่ง ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานทางการศึกษาระดับให้มีความสำคัญและดำเนินการให้มีคุณภาพ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนอันเป็นทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ซึ่งมีหลักสำคัญที่ว่าการศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ เป็นปรัชญาสู่การบริหารการศึกษาซึ่งองค์กรทาง การศึกษาจึงควรมีผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มีสมรรถนะ มีหลักในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น การดำเนินงานในสถานศึกษาจำเป็นที่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันจัดการศึกษาในสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและนโยบายการศึกษาของชาติ โดยใช้หลักการทำงานเป็นทีมอันเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จทุกงาน

การทำงานเป็นทีม เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดให้มีขึ้นและส่งเสริม สนับสนุน ให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยการทำงานเป็นทีม หมายถึง คนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาทำงานร่วมกันภายใต้ความสัมพันธ์ค่อนข้างจะใกล้ชิดกันมาร่วมดำเนินกิจกรรมทั้งหลายภายใต้วัตถุประสงค์เดียวกัน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ในทิศทางเดียวกัน โดยทีมงานให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน วัชร ไตรเจริญกุลภักดี จงแจ่ม (2566, 8) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม คือการที่บุคคลจำนวนหลายคนมารวมตัวกัน ร่วมกันทำงานด้วยกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน มีความมุ่งมั่นทำงานอย่างเต็มที่สุดเต็มฝีมือ ประสานงานกันอย่างดี ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่กระทำสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ การสร้างทีมงานที่เข้มแข็งเป็นการเน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพประสิทธิผลของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มุ่งสร้างทีมงานที่มีคุณภาพถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานในสถานศึกษา สามารถสะท้อนให้เห็นความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงาน ซึ่งการบริหารงานให้มีคุณภาพนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถทั้งด้านศาสตร์และด้านศิลป์ บริหารงานภายใต้คุณธรรม มีทักษะและเทคนิควิธีการหลากหลายในการบริหาร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน

จากการศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารในเขตบางคอแหลม ซึ่ง นภาพร หนูพวง (2560, 41-58) พบว่า ครูที่มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านเห็นใจและให้กำลังใจเมื่อมีปัญหา ครูต้องการกำลังใจ ความห่วงใย และการสนับสนุน ช่วยเหลือ จากผู้บริหารเมื่อเกิดปัญหาขึ้น และจากการศึกษาการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของสำนักงานเขตบางคอแหลมมีจุดอ่อนในเรื่องการประสานงานหรือการทำงานเป็นทีมหรือการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ และสถานศึกษามักล่าช้า รวมทั้งภารกิจงานที่ได้รับมอบหมายจากสำนักต่าง ๆ มีจำนวนมากและส่วนใหญ่เป็นภารกิจเร่งด่วนทำให้กระบวนการทำงานขาดการประสานงานกันงานจึงไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร (แผนปฏิบัติการราชการ ประจำปี 2566, 7-8) และสำนักงานเขตบางคอแหลมมีประกาศนโยบายการบริหารงานบุคคล เพื่อมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างมีคุณภาพ โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและให้ถือว่าการทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสำเร็จ (นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล 2566-2570, 2)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย วิจัยเชิงสำรวจ ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร รวม 152 คน

กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, online) และเทียบสัดส่วนตามจำนวนครูที่มีอยู่จริงในแต่ละโรงเรียน ได้รวมทั้งสิ้น 112 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple Random Sampling) เพื่อกำหนดครูผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกระจายครอบคลุมทุกโรงเรียน

ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร และกำหนดตัวแปร ตัวแปรต้น คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ Griffiths (1956, 243-253) โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความคิดริเริ่มในงาน 2) ด้านการปรับปรุงแก้ไข 3) ด้านการยอมรับนับถือ 4) ด้านการให้ความช่วยเหลือ 5) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ 6) ด้านการประสานงาน 7) ด้านการเข้าสังคม ตัวแปรตาม คือ การทำงานเป็นทีมของครู ตามแนวคิดของ Roming (1996, 69) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการติดต่อสื่อสาร 2) ด้านการร่วมมือ 3) ด้านการประสานงาน 4) ด้านการคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกัน 5) ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือ พัฒนาเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อการวิจัย โดยค่า IOC ได้ระหว่าง .67-1.0 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ alpha .98

ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานของการวิจัยในครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ (1) เพศ (2) อายุ (3) ระดับการศึกษา (4) ตำแหน่งงาน (5) ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งสามารถจัดลำดับคุณภาพได้ 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำผลการศึกษามาปรับปรุงเครื่องมือเพื่อสร้างข้อคำถาม

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน โดยใช้เทคนิค IOC (Index of item Objective Congruence) ซึ่งพบว่า แบบสอบถามฉบับนี้ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 - 1.00 ถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 แห่ง แห่งละ 15 ชุด รวมเป็น 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่เก็บได้จำนวน 112 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และ การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ความสัมพันธ์ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร

n=112

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	ลำดับที่
1. ด้านความคิดริเริ่มในงาน (X_1)	4.12	0.39	มาก	2
2. ด้านการปรับปรุงแก้ไข (X_2)	3.96	0.49	มาก	4
3. ด้านการยอมรับนับถือ (X_3)	3.54	0.36	มาก	7
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ (X_4)	4.35	0.48	มาก	1
5. ด้านการโน้มน้าวจิตใจ (X_5)	4.08	0.33	มาก	3
6. ด้านการประสานงาน (X_6)	3.64	0.49	มาก	6
7. ด้านการเข้าสังคม (X_7)	3.72	0.38	มาก	5
รวม (X_{tot})	3.91	0.42	มาก	

จากตาราง พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม (X_{tot}) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($=3.91$ และ $S.D.=0.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือ ($\bar{X}=4.35$, $S.D.=0.48$) ด้านความคิดริเริ่มในงาน ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=0.39$) ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ($\bar{X}=4.08$, $S.D.=0.33$) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X}=3.96$, $S.D.=0.49$) ด้านการเข้าสังคม ($\bar{X}=3.72$, $S.D.=0.38$) ด้านการประสานงาน ($\bar{X}=3.64$, $S.D.=0.49$) ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{X}=3.54$, $S.D.=0.36$)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร

n=112

การทำงานเป็นทีมของครู (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการติดต่อสื่อสาร (Y_1)	4.04	0.38	มาก	1
2. ด้านการร่วมมือ (Y_2)	3.86	0.47	มาก	2
3. ด้านการประสานงาน (Y_3)	3.76	0.63	มาก	5
4. ด้านการคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกัน (Y_4)	3.79	0.61	มาก	4
5. ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Y_5)	3.81	0.64	มาก	3
รวม (Y_{tot})	3.85	0.55	มาก	

จากตาราง พบว่า บทบาทของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($=3.85$ และ $S.D.=0.55$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X}=4.04$, $S.D.=0.38$) ด้านการร่วมมือ ($\bar{X}=3.86$, $S.D.=0.47$) ด้านการร่วมมือ ($\bar{X}=4.81$, $S.D.=0.64$) ด้านการคิดสร้างสรรค์การทำงานร่วมกัน ($\bar{X}=3.79$, $S.D.=0.61$) ด้านการประสานงาน ($\bar{X}=3.76$, $S.D.=0.63$)

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{tot}
X ₁	.251**	.144	.288**	.256**	.245**	.258**
X ₂	.369**	.477**	.315**	.309**	.281**	.366**
X ₃	.050	.070	.102	.208*	.142	.090
X ₄	.562**	.631**	.597**	.732**	.711**	.702**
X ₅	.400**	.245**	.286**	.418**	.370**	.369**
X ₆	.492**	.545**	.488**	.433**	.397**	.498**
X ₇	.197*	.409**	.350**	.393**	.399**	.386**
X _{tot}	.678**	.750**	.657**	.687**	.663**	.734**

จากตาราง พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.734$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการให้ความช่วยเหลือ (X₄) มีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมของครูมากที่สุด ซึ่งอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.702$) และด้านการยอมรับนับถือ (X₃) มีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมของครูน้อยที่สุด อยู่ในระดับต่ำมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = 0.090$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน อาจเนื่องมาจาก ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารมีดำเนิการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นการแสดงถึงภาวะการเป็นผู้นำ มองเห็นความสำคัญของครู ให้ความสนใจดูแล ชี้แนะในการปฏิบัติงาน ทำให้ครูสามารถทำงานได้เต็มศักยภาพ และเป็นผู้ดำเนินการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ครูร่วมมือในการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยผู้บริหารใช้วิธีการในการบริหารที่มีความคิดริเริ่มในงานทั้งด้านการพัฒนางาน การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต่อยอดแนวคิดใหม่ ๆ รู้จักประสานงานกับบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไขงานและสร้างกระบวนการที่มีคุณภาพ รู้จักเข้าสังคมมีส่วนร่วมกับชุมชน สามารถโน้มน้าวจิตใจ จูงใจให้ครูปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และมีสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และสามารถสร้างการยอมรับนับถือจากบุคลากรภายในและภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเต็มใจ เพื่อที่จะให้งานในสถานศึกษาสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการขวัญและกำลังใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา จึงส่งผลให้บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลีสา โพธิ์สัตย์ (2558, 79) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและ

รายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการโน้มน้าวจิตใจ ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข และด้านการยอมรับนับถือ ตามลำดับ และสอดคล้องกับปิยรัตน์ ณ นคร (2560, 105) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มมี ด้านการรู้จักปรับปรุงแก้ไข และด้านการประสานความร่วมมือ

2. การทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการทำงานเป็นทีมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญขององค์กร จะเห็นได้ว่าครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานครมีความร่วมมือ ร่วมใจกัน ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ส่งเสริมกระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งการทำงานเป็นทีมยังช่วยให้มีความคิดริเริ่ม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ มีการถ่ายทอดความคิด ความรู้ซึ่งกันและกันอย่างเปิดเผย ปรึกษาหารือ และกล้าแสดงความคิดเห็นโดยตรงไปตรงมา ช่วยเหลือและไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยให้ความร่วมมือกัน และมีการทำงานที่เน้นความสำคัญที่จะช่วยพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานออกมามีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับชัยวัฒน์ นนทยะโส (2557, 63-98) ศึกษาเรื่องรูปแบบการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องจากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองในด้านทักษะความรู้ ความสามารถ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา การสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา และมุ่งเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การประสานร่วมมือกัน มีการติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหาาร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวนละออง สีดา (2565, 8-22) ศึกษาเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะความเป็นผู้นำขององค์กร มีเป้าหมายในการบริหารสถานศึกษา มีความพร้อม มีศักยภาพในการช่วยเหลือครู มีแนวคิดใหม่ในการทำงาน เพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและมั่นใจ อีกทั้งยังสามารถส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นได้ในสถานศึกษา มีการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง และรับฟังความคิดเห็นของครูสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย สนับสนุนให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ให้การยอมรับกันซึ่งส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีความสุขส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเกิดความสัมพันธ์กันในโรงเรียน ให้ครูมีการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดประชุมปรึกษาหารือทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ เพื่อเป็นการระดมความคิดเห็นมาปรับปรุงงานและพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการทำงานเป็นทีมที่เกี่ยวกับด้านการประสานงานของครู

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร.
- ชัยวัฒน์ นนทะยะโส. (2557). **รูปแบบการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นภาพร หนูพวง. (2560). **ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตบางคอแหลม สังกัดสำนักงานเขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร**. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นวนละออง สีดา. (2565). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1**. **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 19(86), 8-22.
- ปิยรัตน์ ณ นคร. (2565). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล**. (ปริญาญศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2561). **การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลีสา โพธิ์สัตย์. (2558). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอลองใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต), สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรวิ ไตรเจริญกุลภักดิ์ จงแจ่ม. (2566). **การทำงานเป็นทีม**. กรุงเทพฯ: พิมพ์พลี.
- สำนักงานเขตบางคอแหลม. (2565). **การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ**. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2566, จาก <http://www.ocsc.go.th/>
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2566). **แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2566**. (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด กรุงเทพมหานคร.

Griffiths. (1956). **Human Behaviors in School Administration**. New York: Appleton century-Crofts.

Roming, D. A. (1996). **Breakthrough teamwork: Outstanding result using structured teamwork**. Chicago: Irwin.